

POSTANOWIENIE

Dnia 30 sierpnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny - Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Krzysztof Wąsik (sprawozdawca)
Sędziowie:	Katarzyna Biernat-Jarek Katarzyna Oleksiak

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2019 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi W. Ł.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Wadowicach

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Wadowicach do sygnatury akt I C 1286/14

postanawia

1. stwierdzić, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Wadowicach do sygn. akt I C 1286/14 doszło do przewlekłości postępowania;
2. przyznać skarżącemu W. Ł. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wadowicach kwotę 2 500 zł (dwa tysiące pięćset złotych);
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie;
4. zarządzić zwrot na rzecz skarżącego W. Ł. od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Wadowicach uiszczoną opłatę od skargi w kwocie 200 zł (dwieście złotych).

Sędzia Katarzyna Biernat-Jarek Sędzia Krzysztof Wąsik Sędzia Katarzyna Oleksiak

UZASADNIENIE

Skarżący W. Ł. złożył skargę w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłok. Domagał się stwierdzenia przewlekłości postępowania cywilnego w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Wadowicach do sygn. akt I C 1268/14, przyznania kwoty 10 000 zł i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę Skarb Państwa - Prezes Sądu Rejonowego w Wadowicach wniósł o jej oddalenie, wskazując że nie można zgodzić się ze stanowiskiem skarżącego, iż sprawa rozpoznawana jest opieszale. Wskazywał na rytmiczność

kolejno podejmowanych czynności, których wydłużenie nastąpiło na skutek obiektywnych okoliczności takich jak długotrwałość pozostawiania akt u biegłego czy aktywność stron postępowania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Skarga zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2004 roku, Nr 179, poz. 1843 ze zm.) przewlekłość postępowania zachodzi, jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenie dla strony, która wnosi skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuca przewlekłość postępowania.

Analiza powyższych przepisów wskazuje, że nie każda zwłoka w rozpoznaniu sprawy stanowi naruszenie prawa strony do sądu, lecz tylko taka, która nie znajduje uzasadnienia w realiach sprawy. Ocena, czy w konkretnej sprawie doszło do przewlekłości postępowania, nie powinna ograniczać się wyłącznie do upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, lecz być wypadkową czynników obiektywnych, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami, przewidującymi zachowanie określonych procedur. Nie każda przy tym zwłoka może być przyczyną stwierdzenia przewlekłości, lecz jedynie zwłoka nieuzasadniona. Jak już wskazano powyżej, ocena, czy postępowanie trwa dłużej niż to konieczne, dokonywana musi być zawsze na podstawie zarówno analizy charakteru dokonywanych czynności, jak i stanu faktycznego sprawy (por. także postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 kwietnia 2014 r., sygn. akt II S 17/14, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 maja 2005 r. sygn. akt II S 26/05).

Sąd Okręgowy poddał analizie terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez Sąd Rejonowy. W ocenie Sądu Okręgowego analiza ta prowadzi do stwierdzenia, że częściowo zasadny był zgłoszony w skardze zarzut przewlekłości postępowania w przedstawionym wyżej rozumieniu.

Wbrew skardze, zdecydowana większość czynności wykazuje potrzebną dynamikę. Nie jest tak, że akta leżą bez czynności. Nie jest tak, że przerwy pomiędzy rozprawami nie są uzasadnione. Nie jest tak, że Sąd nie prowadzi niezbędnej korespondencji ze stronami i z biegłymi. Nie jest tak, że podejmowane czynności mają charakter zbędnych, czy pozorowanych. Nie jest też tak, że działania Sądu nie są obliczone na rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy.

Nie sposób nie zauważyć, że sprawa, choć pozornie prosta, dowodowo okazała się być nawet bardzo skomplikowana. Licząc postępowanie karne, były w niej sporządzone, na ten sam temat, opinie aż trzech biegłych, a żadna nie była w stanie kategorycznie odpowiedzieć na zadawane biegłym pytania. Każda z nich poprzedzana była, o co zresztą też wnioskowały strony i co niewątpliwie było potrzebne, poszukiwaniem miarodajnych materiałów porównawczych. Samo opiniowanie oraz procedowanie Sądu w przedmiocie opinii też nie było dotknięte jednoznacznymi przewłokami czy przestojami.

Być może pożądanym byłoby aby przerwy pomiędzy poszczególnymi czynnościami były krótsze, ale nie można zapominać, że Sąd, podobnie jak strony, funkcjonuje w określonych realiach faktycznych i prawnych. Przeciążenie Sądów, bardzo rozbudowana ich kognicja, niedoetatyzowanie Sądów tak orzecznicze jak i urzędnicze oraz rosnąca z roku na rok ilość spraw w Sądach jest rzeczą powszechnie znaną. Wszystko to tworzy sumę okoliczności, której nie sposób ignorować i w której poruszać się muszą Sądy, ale i strony, akceptując istniejący stan.

Wszystko to jednak nie pozwalało na oddalenie skargi z uwagi na oczywistą i nie dającą się usprawiedliwić jedną beczynność Sądu. Była to beczynność na tyle długa, a zarazem nie podyktowana żadnymi trudnościami

obiektywnymi wynikającymi czy z trudności sprawy, czy działań stron, że nie sposób było ją zignorować, czy racjonalnie uzasadnić. Chodzi o okres pomiędzy wydaniem przez Sąd Rejonowy w Lublinie (tzw. sąd elektroniczny) postanowienia z dnia 22 lipca 2014 r. o przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego w Wadowicach a pierwszym zarządzeniem wydanym w sprawie już przez właściwy Sąd Rejonowy, co nastąpiło dopiero 12 maja 2015 r. Tak dostrzeżona relacja dat oznacza bezczynność w sprawie trwającą blisko cały jeden rok. Była ona bezpośrednią zarazem przyczyną tego, że pierwsza rozprawa została przeprowadzona po półtora roku od złożenia pozwu. Takiego zaniechania nie dało się uznać za nie będące przejawem przewlekłości postępowania w rozumieniu ustawy. Ta bezczynność legła u podstaw częściowego uwzględnienia skargi i skutkowała, na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 ustawy, orzeczeniem jak w pkt. 1 postanowienia.

W konsekwencji, na podstawie art. 14 § 4 ustawy, Sąd Okręgowy przyznał skarżącemu od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego Wadowicach kwotę 2 500 zł. Zgodnie ze wskazaną regulacją uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa, sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20 000 złotych. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania.

W ocenie Sądu Okręgowego w realiach sprawy zasadnym jest zasądzenie kwoty 2 500 zł. W stosunku do wagi uchybienia Sądu Rejonowego, jest to bowiem kwota odpowiednia, uzasadniona i adekwatna. Żądana przez skarżącego kwota w wysokości 10 000 zł byłaby w ocenie Sądu zawyżona. W tym zakresie należało zatem żądanie oddalić.

Z tych powodów na podstawie art. 12 ust. 1, 2 i 4 przywołanej na wstępie ustawy orzeczono, jak w sentencji.

O zwrocie uiszczonych opłat od skargi orzeczono na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy.

Sędzia Katarzyna Biernat-Jarek Sędzia Krzysztof Wąsik Sędzia Katarzyna Oleksiak

S/proszę:

1. odnotować postanowienie (bez środków zaskarżenia);
2. odpis postanowienia doręczyć pełnomocnikowi skarżącemu i Prezesowi SR;
3. odpis postanowienia przesłać Wydziałowi Wizytacyjnemu;
4. zwrócić Sądowi Rejonowemu akta;
5. po dołączeniu d.d akta archiwizować.

Kraków, dnia 30 sierpnia 2019 r.